

Після аналізу та вибору відповідних метрик другий важливий етап — формалізація алгоритмів побудови рекомендацій, тобто визначення процедур, за якими система пропонуватиме читачам нові видання.

Для реалізації механізму рекомендацій доцільно використати екосистему мови Python та наявні відкриті бібліотеки для опрацювання даних і побудови моделей колаборативної фільтрації, інтегрувавши їх у клієнтське програмне забезпечення, що автоматизує бізнес-процеси бібліотеки.

УДК 159.9:32

К.М. Куценко, ст. гр. БП-31

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна)

Науковий керівник: професор Я. В. Стоцький

**«ТЕМНА ДІАДА» ОСОБИСТОСТІ: КОРЕЛЯЦІЯ ТА ПРОЯВИ
АВТОРИТАРНОСТІ Й МАКІАВЕЛІЗМУ В СУСПІЛЬСТВІ НОВИХ
ТЕХНОЛОГІЙ**

K.M. Kutsenko st. gr. BP-31

**THE “DARK DYAD” OF PERSONALITY: CORRELATION AND
MANIFESTATIONS OF AUTHORITARIANISM AND MACHIAVELLIANISM IN
THE AGE OF NEW TECHNOLOGIES**

Supervisor: Professor Y. V. Stotsky

В суспільстві сучасних технологій розвиток цифрових технологій та поширення соціальних мереж змінюють способи спілкування людей, впливають на структуру міжособистісних відносин і формують нові соціальні ролі. Ці зміни створюють додаткові умови для прояву особистісних рис, зокрема таких, що відносяться до так званої «Темної Діади» особистості: характеризуються маніпулятивністю, низькою емпатією, імпульсивністю й прагненням використовувати інших. До цього комплексу належать макіавелізм та авторитаризм — риси, які мають значний вплив на поведінку людини, її соціальну адаптацію, здатність до лідерства та ефективність у колективі.

Макіавелізм, як психологічно-політологічний феномен, проявляється у стратегічному мисленні, прагненні досягти власної мети будь-якими засобами та вмілому використанні соціальних взаємодій на свою користь. Авторитаризм характеризується прагненням до контролю, посиленою увагою до дисципліни та порядку, конформізмом і нетерпимістю до інакодумства. Оскільки у сучасних умовах ці риси особливо цікаві в модерні цифрові технології створюють нові можливості для прояву владності та маніпуляцій, а також для розвитку стратегічного мислення у взаємодії з іншими людьми.

Юнацький та молодий віковий психологічний період є критичним етапом формування особистісних і моральних якостей. Саме в цей час закладаються основи соціальної поведінки, етичних стандартів і стратегій взаємодії у колективі. Вивчення макіавелізму та авторитаризму в даному випадку у студентів дозволяє зрозуміти, як формуються соціальні ролі, стилі лідерства та способи взаємодії у групах. Це знання

також дає змогу прогнозувати, які стратегії поведінки будуть переважати у ситуаціях конфлікту або конкуренції, а які — у спільній співпраці та підтримці.

Ці риси виявляються не лише у реальному житті, а й у сучасному цифровому середовищі. Соціальні мережі, онлайн-групи та платформи для комунікацій надають нові можливості для демонстрації лідерських якостей, маніпуляцій і контролю. Водночас, вони можуть стати середовищем, де прояви цих рис підсилюються, трансформуються або навпаки — зменшуються під впливом колективної реакції, моральних норм або громадського контролю.

Результати дослідження

№	Ім'я	Вік	Стать	Результат за методикою МАС-шкала	Результат за методикою RWA-шкала
1	Анна	18	ж	78 балів – середній рівень макіавеллізму	115 балів – помірна авторитарність
2	Іван	19	ч	92 бали – високий рівень макіавеллізму	130 балів – високий рівень авторитаризму
3	Марія	17	ж	65 балів – низький рівень макіавеллізму	98 балів – низький рівень авторитаризму
4	Дмитро	18	ч	81 бал – середній рівень	122 бали – помірний авторитаризм
5	Олена	18	ж	70 балів – нижче середнього	100 балів – низький рівень авторитаризму
6	Сергій	19	ч	95 балів – високий рівень макіавеллізму	128 балів – високий рівень авторитаризму
7	Христина	17	ж	73 бали – середній рівень	104 бали – помірний рівень
8	Андрій	18	ч	87 балів – помірно високий рівень	120 балів – середній рівень
9	Софія	19	ж	68 балів – нижче середнього	95 балів – низький рівень
10	Артем	18	ч	90 балів – високий рівень макіавеллізму	132 бали – високий рівень авторитаризму

Дослідження «Темної Діади» також дозволяє відслідковувати гендерні та індивідуальні особливості прояву цих рис. Наприклад, чоловіки частіше демонструють високий рівень макіавеллізму та авторитарності, тоді як жінки зазвичай мають вищий рівень емпатійності та соціальної чутливості. Однак ця різниця не є абсолютною: багато юнаків і дівчат можуть комбінувати різні риси, що створює складні, багатогранні профілі особистості, які визначають поведінку у різних соціальних та цифрових контекстах.

Результати досліджень свідчать про те, що студенти з високими показниками макіавеллізму та авторитарності зазвичай проявляють організаторські здібності, вміння впливати на групу, стратегічно планувати свої дії та досягати мети. У цифровому середовищі це може проявлятися у керуванні онлайн-спільнотами, ефективній взаємодії у віртуальних проектах та здатності впливати на думку інших учасників. Водночас така поведінка може поєднуватися з жорсткістю, прагненням домінувати та іноді маніпулятивними стратегіями.

Натомість студенти з низькими показниками «Темної Діади» відзначаються більшою емпатійністю, гуманістичною спрямованістю, схильністю до співпраці та підтримки інших. Вони надають перевагу рівноправним стосункам, уникають конфліктів, проявляють обережність у прийнятті рішень. У цифровому середовищі такі особистості часто стають медіаторами, підтримують конструктивну атмосферу у групах і сприяють формуванню довіри серед учасників.

Практичне значення дослідження полягає у розумінні того, як поєднання макіавелізму та авторитаризму впливає на соціальну адаптацію, лідерство, міжособистісну взаємодію та цифрову комунікацію. Результати можуть бути використані у розвитку програм емоційного інтелекту, тренінгах із міжособистісного спілкування, курсах з кіберпсихології, а також у заходах з профілактики деструктивних моделей поведінки.

Література:

1. Методичні вказівки для самостійної роботи з курсу «Політична психологія». Стоцький Я. В. URL: <https://surl.lt/sqfkxb> (дата звернення: 04.11.2025).

УДК 336.7:004.738.5:339.7

В.Б. Кушнір

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна)

ДЕЦЕНТРАЛІЗОВАНІ ФІНАНСИ (DEFI): ВПЛИВ НА ФІНАНСОВУ СТАБІЛЬНІСТЬ ТА РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН

V.B. Kushnir

DECENTRALISED FINANCE (DEFI): IMPACT ON FINANCIAL STABILITY AND THE ROLE OF INTERNATIONAL FINANCIAL RELATIONS

Фінансова система вже зараз переживає масштабне перетворення, яке докорінно змінює її. З розвитком технологій на світ з'явилися децентралізовані фінанси, або DeFi. Завдяки цьому виникла повноцінна альтернатива традиційним банкам, яку ще десять років тому ніхто б серйозно не сприйняв. Децентралізовані фінанси (DeFi)- екосистема фінансових послуг, які виконуються через децентралізовані додатки (dApps). Тут головна відмінність від банків полягає в тому, що для здійснення

транзакцій не потрібна участь посередника. Це демократизує систему: доступ до складних фінансових інструментів, таких як кредитування, депозити (стейкінг) чи трейдинг, отримує будь-хто. Це докорінно змінює правила гри, особливо для країн, що розвиваються, де банківська система часто недоступна для звичайних людей.

Основними елементами DeFi є блокчейн та смарт-контракти.

Блокчейн-це база даних, у якій транзакції зберігаються у вигляді блоків, де кожен з них криптографічно пов'язаний з попереднім блоком. Тут замість імен використовуються лише адреси гаманців, що надає анонімність учасникам. Основна перевага в тому, що кожен блок містить свій хеш - унікальний код (послідовність

літер та цифр), який генерується на основі даних, що міститься в блоці. Якщо змінити принаймні 1 операцію, то і весь "цифровий відбиток" зміниться повністю. Проте це практично неможливо, адже кожен блок в блокчейні містить хеш минулого, тому для корегування транзакції слід було б перерахувати хеші всіх блоків, що